

	<p>Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка Навчально-науковий інститут української філології та журналістики Кафедра історії української літератури та компаративістики</p> <p style="text-align: center;">Силабус навчальної дисципліни «Літературне краєзнавство»</p>
-----------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	ЛІТЕРАТУРНЕ КРАЄЗНАВСТВО Мова викладання – українська.
Викладачі	Расевич Любов Петрівна, кандидат філологічних наук, ст. викладач кафедри історії української літератури і
Профайл викладача	https://ukrlit.kpnu.edu.ua/rasevych.liubov/
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=1235
E-mail	rasevych.liubov@kpnu.edu.ua
Консультації	Середа 14.00–15.00 Місце проведення консультацій – 413 аудиторія (центральний корпус) / платформа MOODLE

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Літературне краєзнавство» належить до освітніх компонент професійної підготовки (обов'язкова) та у відповідності з освітньо-професійною програмою

«Середня освіта (Українська мова і література)» спеціальності 014 «Середня освіта (Українська мова і література)» предметної спеціальності 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)» галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Навчальна дисципліна є важливою частиною загального циклу літературознавчих дисциплін в процесі формування професійних компетентностей здобувачів вищої освіти.

3. Мета і завдання курсу

Курс «Літературне краєзнавство» як навчальна дисципліна передбачає ознайомлення здобувачів освіти з основними тенденціями розвитку українського регіонального літературного процесу, зокрема письменства та періодики подільського регіону, у площині літературних традицій і новаторства та в компаративних зв'язках українського письменства із світовим; осмислення регіональних літературних явищ в контексті суспільно-політичного та культурного життя краю, вивчення творчої біографії та художньої спадщини подільських письменників, осмислення їх внеску в національну літературу, а також ознайомлення з життєвою долею та визначними творами українських і зарубіжних письменників-класиків, пов'язаних з подільським регіоном, формування у здобувачів освіти цілісної поняттєвої структури курсів літературного краєзнавства та історії української літератури; набуття вмінь застосовувати знання з літературного краєзнавства під час проведення уроків літератури рідного краю в закладах загальної середньої освіти.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми середньої освіти (рівень базової середньої освіти), що передбачає застосування теорій і методів педагогічної науки, психології, теорії та методики навчання української мови і літератури, предметних знань з української мови і літератури, та характеризується комплексністю й невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої

освіти.

Загальні компетентності:

ЗК 03	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 06	Здатність до ухвалення ефективних і обґрунтованих рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.
ЗК 07	Здатність до генерування нових ідей (креативність), виявлення та розв'язання проблем, ініціативності, підприємливості й відповідальності за вироблення і ухвалення рішень.
ЗК 08	Здатність до абстрактного, логічного й критичного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 09	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), принципів професійної етики і дотримуватися правил академічної доброчесності.
ЗК 10	Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями й застосовувати їх у практичних ситуаціях.
ЗК 11	Здатність працювати в команді, адаптовуватися й діяти в непередбачуваній ситуації.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 08	Здатність усвідомлювати особливості літературного процесу на Поділлі та застосовувати ці знання в професійній діяльності вчителя української мови і літератури.
СК 16	Здатність формувати та розвивати в учнів 5-9 класів ключові й предметні компетентності та наскрізні вміння.

4. Результати навчання

ПРН 04	Володіти творчо-критичним мисленням, творчо використовувати різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі розв'язання соціальних і професійних завдань.
ПРН 09	Розвивати у здобувачів загальної середньої освіти ключові й предметні компетентності та наскрізні вміння.
ПРН 17	Демонструвати, інтегрувати й застосовувати знання з української мови і літератури, необхідні для формування предметних компетентностей здобувачів загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).
ПРН 18	Оперувати базовими категоріями й поняттями мовознавства, літературознавства, методики навчання української мови і літератури та використовувати їх у процесі проектування й організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.
ПРН 21	Знати особливості розвитку української літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні (зокрема, на Поділлі) в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів української літератури; твори української класики й сучасності та вміти застосовувати ці знання під час організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).
ПРН 22	Застосовувати у процесі навчання учнів української мови і літератури різні види аналізу художнього твору, відомості про його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок із фольклором, міфологією, філософією, використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти **повинен** опанувати відомості про особливості історико-культурного розвитку літератури подільського регіону; основні літературні процеси та явища регіонального письменства; взаємопов'язаність

художньої літератури подільського краю з народнопоетичною традицією; роль і місце регіональних письменників у загальноукраїнському літературному процесі; найважливіші віхи життя і творчості подільських письменників та їх головні художні здобутки; своєрідність художнього стилю митців Поділля; творчі взаємозв'язки та впливи регіонального і світового письменства; основні праці літературного краєзнавства; художні тексти, рекомендовані до прочитання.

Повинен окреслювати особливості літературного розвитку подільського краю у співвіднесенні із конкретними художніми явищами загальноукраїнського літературного процесу; здійснювати ідейно-художній аналіз творів подільських письменників; осмислювати головні проблеми твору у контексті естетичних філософських поглядів письменника та світоглядних систем епохи; зіставляти літературні факти, проводити аналогії, робити узагальнення; творчо осмислювати літературно-краєзнавчий матеріал; працювати із рекомендованою науковою літературою; висловлювати власні обґрунтовані краєзнавчі спостереження; здійснювати пошукову літературно-краєзнавчу діяльність; ефективно використовувати нові концептуальні та методологічні знання про регіональну літературу та її історію у професійній діяльності; проводити уроки української літератури з вивчення тем літератури рідного краю, пов'язаних з літературним процесом подільського регіону в закладах загальної середньої освіти, розповсюджувати й популяризувати знання з історії подільського письменства.

5. Формат курсу

Стандартний курс (очний, вибіркова освітня компонента). Передбачає проведення лекційних і практичних занять. Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та застосунків для проведення відеоконференцій.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС	4
Загальний обсяг годин	120
Кількість годин навчальних занять	40
Лекційні заняття	20
Практичні заняття	20
Самостійна робота	80
Форма підсумкового контролю	залік

7. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проєктора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших та їх демонстрування. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE.

8. Політика курсу

Відвідування занять. Очікується, що здобувачі відвідуватимуть лекційні та практичні заняття. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання Правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://cutt.ly/aIqb9CF>) та етичних норм поведінки.

Очікується, що здобувачі дотримуватимуться термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. За несвоєчасно подані роботи / завдання (з порушенням визначених термінів) знижуватимуться бали.

Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР) або

самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12). Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання здобувачем змісту питань плану пропущеної теоретичної теми. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття й виконання запланованих практичних завдань.

Очікується, що здобувачі не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою.

Під час організації занять з використанням технологій дистанційного навчання очікується, що здобувач працюватиме на заняттях (з використанням платформ для відеоконференцій) з увімкненою вебкамерою.

Письмові роботи. Очікується, що здобувачі виконають декілька видів письмових робіт (тести, модульна контрольна робота).

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://cutt.ly/4TiCHkS>) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://cutt.ly/vTiVowX>).

Очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикавання джерел списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час практичних і лабораторних занять, підготовки до них, самостійної та контрольної роботи, екзамену заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмових роботах здобувачів та фактів списування є підставою для їх незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману).

Література. Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі можуть послуговуватися бібліотекою університету, кафедри історії української літератури і компаративістики та інтернетними ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Комунікування з викладачем. Спілкування з викладачем здійснюється під час лекційних і практичних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо) та під час індивідуальних і групових консультацій. У позааудиторний час комунікування можливе посередництвом письмових повідомлень на e-mail викладача та у Viber. Викладач щотижня проводить консультації (офлайн і онлайн).

9. Схема курсу

Назви змістових, тематичних модулів і тем	Кількість годин			
	разом	зокрема		
		лк	пз	с.р
Тема 1. Літературне краєзнавство: основні завдання та функції	12	2	-	10
Тема 2. Фольклор Поділля	14	2	2	10
Тема 3. Образ Поділля у вітчизняних та зарубіжних письменників	18	2	4	12
Тема 4. Давня художня література на Поділлі.	16	2	2	12
Тема 5. Розвиток «нової» літератури на Поділлі.	20	4	4	12
Тема 6. Розвиток художньої літератури у ХХ ст. на Поділлі.	20	4	4	12
Тема 7. Сучасний літературний процес на Поділлі	20	4	4	12
Разом годин	120	20	20	80

10. Методи навчання і форми оцінювання

Методи навчання: лекція (лекція-презентація, проблемна лекція, лекція-бесіда, лекція-дискусія та ін.), розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, мозкова атака, інструктаж (вступний, поточний, індивідуальний), робота за підручниками (зокрема, шкільними підручниками української літератури для 5–9 класів), посібниками та іншими джерелами інформації, робота з інтернетними публікаціями та матеріалами вебсайтів, робота над текстами художніх творів (читання, цитування, аналіз, спостереження, дослідження), аудіодемонстрація, відеоекскурсія, створення й демонстрування презентацій, завдання (усні, письмові, творчі, проблемні та ін.).

Форми поточного оцінювання: *контроль за роботою під час практичних занять* (опитування (індивідуальне, фронтальне, вибіркоче), аналіз (самоаналіз / взаємоаналіз відповідей), евристична робота над проблемними питаннями, перевірка виконаних усних і письмових (тестових) літературних завдань, підготовки презентацій; *контроль за самостійною роботою* (опитування / тестування з використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle та застосунків для проведення відеоконференцій, перевірка знання текстів художніх творів, перевірка виконаних літературних завдань, презентацій та ін.).

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота (розгорнута письмова відповідь на узагальнююче питання з проблем навчальної дисципліни).

Форма підсумкового контролю: залік.

11. Система оцінювання та вимоги

Поточний і модульний контроль (100 балів)			
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота	Залік
50 балів	30 балів	20 балів	100 балів

Поточний контроль (50 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях – 12 балів.

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих літературознавчих термінів, літературних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Здобувач вищої освіти не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику та в інших джерелах інформації відповідь.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати художні тексти на основі елементарних знань, умінь і навичок з історії українського літературного краєзнавства; виявляє окремі закономірності історико-літературного процесу та літературних явищ; робить спроби виконання репродуктивних завдань; за допомогою викладача здійснює простий літературознавчий аналіз художнього твору (за готовим алгоритмом).
	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями з літературного краєзнавства, здатний здійснити літературознавчий аналіз художнього твору за зразком; орієнтується в літературознавчих термінах, поняттях і визначеннях з теорії та історії української літератури; самостійне опрацювання навчального матеріалу з дисципліни викликає значні труднощі.

Середній (репродуктивний)	5	Здобувач вищої освіти розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення літературознавчих понять та категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником та іншими джерелами інформації, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; здійснює простий літературознавчий аналіз художнього твору та літературних явищ за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу з літературного краєзнавства, може поверхнево аналізувати художні твори та літературні явища і визначати їх особливості, робить певні висновки щодо природи художньої творчості та закономірностей розвитку літературного процесу; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання з літературного краєзнавства під час виконання завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно-дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал з літературного краєзнавства, оперує базовими літературознавчими поняттями та категоріями, розуміє природу літературних явищ та фактів, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; вміє самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати літературознавчу термінологію, аналізувати художні твори та історико-літературні процеси і явища.
	8	Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал з літературного краєзнавства в стандартних ситуаціях; вміє аналізувати художній твір та історико-літературні процеси і явища, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак із окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат або інше повідомлення (підготувати презентацію з літературного краєзнавства), обґрунтувати його положення, має достатній рівень сформованих методичних та літературознавчих умінь.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом з літературного
		краєзнавства, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить літературознавчі поняття і категорії; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі літературознавчі завдання; має сформовані типові навички з теорії та історії літературного краєзнавства, зокрема й методичні.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями з літературного краєзнавства та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати художні особливості творів подільських письменників різних літературних напрямів, стилів і жанрів; робить аргументовані висновки щодо основних ознак історико-літературного процесу подільського регіону та окремого літературного явища; практично оцінює сучасні здобутки краєзнавчої науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі літературно-краєзнавчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання з історії, філософії, теорії літератури та компаративістики, аналізуючи різні літературні явища, процеси та проєктуючи уроки української літератури із вивчення літератури рідного краю, виконує літературознавчий аналіз художнього твору, володіє нормами сучасної української літературної мови.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з літературного краєзнавства, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати літературно-краєзнавчі проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний підготувати виступ на наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні літературні явища та процеси подільського регіону; володіє нормами сучасної української літературної мови; має високий рівень сформованих методичних умінь.

12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання з літературного краєзнавства, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання з літературного краєзнавства; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати літературно-краєзнавчі проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, зокрема щодо проектування уроків української літератури з вивчення літератури рідного краю; займається науково-пошуковою роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах (під час вивчення біографії подільських письменників чи їх художніх творів на уроках української літератури), володіє нормами сучасної української літературної мови.
----	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Пропущені заняття здобувач вищої освіти має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчального заняття, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Рейтингова оцінка знань, умінь і навичок здобувача вищої освіти на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля у балах за 100-бальною шкалою обчислюється після проведення цих занять та ліквідації здобувачем поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями)» (<https://cutt.ly/mLTb6am>).

Самостійна робота (20 балів)

Контроль за самостійною роботою здійснюється на практичних заняттях і консультаціях.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах	Критерії оцінювання
----------------------------	----------------	---------------------

Високий (творчо-професійний)	«відмінно» 18-20 б.	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання з питань літературного краєзнавства, винесених на самостійне опрацювання, повно викладає самостійно вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, порівнювати, формулює своє бачення проблематики літературного краєзнавства, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях (під час проєктування освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти), наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, добирає самостійно інформаційні джерела, має вміння творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернетними джерелами, використовує елементи дослідження й творчості у виконанні завдань самостійної роботи з літературного краєзнавства. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи.
Достатній (алгоритмічно-лісовий)	«добре» 15- 17,9 б.	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки „відмінно”, але здобувач допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання. Здобувач вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях (зокрема, під час проєктування освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти), переважно добирає самостійно інформаційні джерела, має вміння творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернетними джерелами з літературного краєзнавства. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи.
Середній (репродуктивний)	«задовільно» 12 – 14,9 б.	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних положень питань літературного краєзнавства, винесених на самостійне опрацювання, але викладає матеріал неповно, допускає неточності у визначенні понять, потребує допомоги (спрямувальних питань) викладача, не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; у власній аргументації використовує загальновідомі докази; не має сформованих умінь і навичок роботи з отриманою інформацією; має вміння здійснювати первинну обробку навчальної інформації без її подальшого аналізу, викладає матеріал непослідовно і припускається помилок викладу питань з літературного краєзнавства, винесених на самостійне опрацювання. Здобувач вищої освіти виконує завдання самостійної роботи фрагментарно й дещо пізніше визначеного терміну.
Початковий (понятійний)	«незадовільно» менше ніж 12 б.	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не має методичного апарату, допускає припускається помилок викладу питань з літературного краєзнавства, у формулюванні понять, які спотворюють їхній зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. У здобувача не сформовано необхідні практичні вміння роботи з навчальною інформацією; він не має елементарних умінь здійснювати первинну обробку й подальший аналіз навчальної інформації; не має умінь вибирати відомі способи дій для виконання завдань, неспроможний виконати стандартні завдання після спрямувальних питань викладача. Здобувач не виконав більшість завдань самостійної роботи, подав роботу пізніше визначеного терміну. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недобросовістності.

Здобувачі вищої освіти, які за виконання завдань СР отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися на звіт за виконання СР на консультації, або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота (30 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі вищої освіти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах	Критерії оцінювання
Високий (творчо-професійний)	27 – 30 б.	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання з літературного краєзнавства, винесених на модульний контроль, повно викладає матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, формулює своє бачення літературознавчої проблеми, може обґрунтувати свої судження, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	23 – 26 б.	Якщо робота здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки високого рівня, але здобувач допускає 1–2 фактичних помилки чи неточності та 1–2 недоліки в послідовності викладу матеріалу, винесеного на модульний контроль, та в мовному оформленні висловлювання. Здобувач вміє наводити приклади на підтвердження висловлених думок.
Середній (репродуктивний)	18 – 22 б.	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних положень питань літературного краєзнавства, винесених на модульний контроль, але викладає матеріал неповно, допускає фактичні помилки та неточності у визначенні понять, не вміє досить глибоко і доказово обґрунтувати свої судження і наводити приклади; у власній аргументації використовує загальновідомі докази, викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу.
Початковий (понятійний)	менше ніж 18 б.	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу з літературного краєзнавства, винесеного на модульний контроль, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал. У здобувача не сформовано необхідні практичні вміння роботи з навчальною інформацією; він не має елементарних умінь здійснювати аналіз навчальної інформації; не володіє вміннями вибирати відомі способи дій для виконання завдань. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недобросовісності.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав завдань модульної контрольної роботи (МКР) та самостійної роботи або виконав їх на рейтинговий бал менший ніж 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Семестровий залік (100 балів)

Здобувач вищої освіти, який не має академічної заборгованості за результатами поточного контролю, отримує підсумкову рейтингову оцінку, яка визначається як сума рейтингової оцінки за навчальні заняття, рейтингової оцінки за самостійну роботу, оцінки за виконання завдань модульної контрольної роботи (МКР).

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти регулюється «Порядком визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної / інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (<https://cutt.ly/LODbDIL>).

Ліквідація академічної заборгованості за результатами підсумкового семестрового

контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням директора навчально- наукового інституту української філології та журналістики..

Якщо здобувач вищої освіти ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – це сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння здобувачем вищої освіти певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	
	вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з директором навчально-наукового інституту української філології та журналістики та з дозволу ректора університету.

1. Література

Основна

Підручники, навчальні посібники

- Дем'янчук Г.С. Українське краєзнавство: сторінки історії. Київ: Просвіта, 2006. 293 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/319910812_Ukrainske_kraeznavstvo_vid_ternistogo_minulogo_do_viklikiv_sogodenna
- Козороз Н.І. Формування загальнолюдських і національних цінностей учнів шляхом літературного краєзнавства. Великі Будища, 2022. 164 с. URL: <https://ed.poippo.pl.ua/bitstream.pdf>
- Літературна Хмельниччина ХХ ст.: хрестоматія /упоряд. М. Федунець. Хмельницький: Поліграфіст, 2005. 608 с.
- Шалак О. Український фольклор Поділля в записах та дослідженнях ХІХ – початку ХХ ст. Київ: Освіта України, 2014. 463 с. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64

Допоміжна література

Монографії, посібники

- Мудрослови села Оринин на Кам'янецьчині: збірник прислів'їв і приказок /уклад.: В. Щегельський, С. Рарицька. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський

національний університет імені Івана Огієнка, 2020. 64 с.

- Рарицький О. Поезія героїчного чину (Василь Стус: еволюція поетичного мислення) Хмельницький: Просвіта, 2002. 140 с.
- Сохацька Є. Молюся за весь Рідний край...»: штрихи до життєпису Івана Огієнка та його культурологічної діяльності. Кам'янець-Подільський: ПП Мошак М.І., 2007. 276 с.

Статті

- Літературне краєзнавство Поділля в системі сучасної освіти: стан, проблеми, перспективи: зб. наук. праць / ред. колегія: О.М. Куцевол (гол. ред.). Вінниця, 2011. 337 с. URL: <https://vspu.edu.ua/science/art/a32/index.html>
- Базиль Л.О. Літературне краєзнавство в системі професійної підготовки вчителя української мови і літератури. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2012. № 24. С. 91–101. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=GRS76Y4AAAAJ&cstart=20&pagesize=80&citation_for_view=GRS76Y4AAAAJ:9yKSN-GCB0IC
- Білавич Г., Данилюк Т. Шкільне літературне краєзнавство як актуальна науково-педагогічна проблема сьогодення. *Молодь і ринок*. 2017. № 11. С. 17–22. URL: <https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2022/01.pdf>
- Данилюк Т. Літературне краєзнавство як провідна засада сучасної школи. *Гірська школа українських Карпат*. 2018. № 18. С. 15–17. URL: http://mountainschool.pu.if.ua/sites/default/files/Issue_18/5.pdf
- Джурбій Т. Байкарські традиції Поділля: типологічні особливості. *Іван Огієнка і сучасна наука та освіта*. 2018. XV. С. 261–266.
- Михайло Стельмах у новітніх парадигмах наукового знання: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 105-річчю від дня народж. письменника / гол. ред. О.М. Куцевол. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. 287 с. URL: http://library.vspu.net/jspui/bitstream/123456789/837/1/Zbirnik_naykovih_prac_2017.pdf
- Прокопчук В.С. Краєзнавство на Поділлі: історія і сучасність : монографія. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2014. 352 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/1059>
- Райбедюк Г. Системний підхід до використання джерел літературного краєзнавства в умовах кризи сучасної літературної освіти в Україні. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*: збірник наукових праць. Серія: Педагогічні науки. 2020. Вип. 49. С. 112–120. URL: <http://dspace.idgu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1467>
- Рарицький О. Володимир Свідзінський і шістдесятники: контексти осягання проблеми. *Слово і Час*. 2018. № 10. С. 34–47.
- Рарицький О. Сугестія і медитація у поезії Івана Прокоф'єва. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки*. Вип. 48. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2019. С. 40–47.
- Рарицький О. Творчість Івана Прокоф'єва: інтертертекстуальний аспект *Іван Огієнка і сучасна освіта та наука : серія філологічна* / [редкол.: Л.М. Марчук (гол.ред.), О.А. Рарицький (відп.ред) та ін.]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2019. Вип. XVI. С. 338–345.
- Расевич Л. П. Літературне краєзнавство в естетико-ціннісній парадигмі епохи глобалізації. *Вісник науки та освіти*. 2023. № 1(7). С. 208–221.
- Расевич Л. П. Використання методу інтелектуальних карт на заняттях із української літератури. Шкільна літературна освіта: традиції і новаторство. X Волошинські читання: зб. матеріалів всеукраїнської науковопрактичної конференції (8 грудня 2022 р.). Київ : Інститут педагогіки НАПН України. С. 108-113.
- Самелюк В. О., Поліщук, В. Т. Літературне краєзнавство як наукова й навчально-методична проблема. *Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук у дослідженнях молодих*

- учених «Родзинка–2019» / XXI Всеукраїнська наукова конференція молодих учених. 2019. С. 300–301. http://eprints.cdu.edu.ua/3355/1/rodzinka_2_2019-300-301.pdf
- Ananda S. R., Symphony M. B., Kinani L., Sarga B. P. B., Pandin M. G. R. Regional literature as the foundation of student's character in the digitalization era. *Center for Open Science*. 2021. URL: <https://doi.org/10.31219/osf.io/u8hgy>
 - Kent C. Ryden. *New England Literature and Regional Identity. A Companion to the Regional Literatures of America*. Oxford: Blackwell Publishing. April 2008. P. 195–212 URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1002/9780470999080.ch13>
A Companion to the Regional Literatures of America. Oxford: Blackwell Publishing. URL: <https://www.wiley.com/en-us/A+Companion+to+the+Regional+Literatures+of+America-p-9780470999080>
 - Mutiyev, Zinulla, et al. "Modernisation of social Conscience: Topical problems of literary local lore." *Space and Culture, India* 1. 2018. Vol. 6. No. 4. P. 102–111. URL: <https://www.spaceandculture.in/index.php/spaceandculture/article/view/383>
 - Pannell Ch. Local authors, local stories: The benefits of reading #OwnVoices authors who share your community. *Reading Partners*. 2015. URL: <https://readingpartners.org/blog/local-authors-local-stories-benefits-reading-ownvoices-authors-share-community/>

Інтернетні ресурси

Національна спілка краєзнавців України	https://nsku.org.ua/
Centre for Regional Literature and Culture / University of Nottingham	https://www.nottingham.ac.uk/research/groups/crlc/index.aspx
A Companion to the Regional Literatures of America. Oxford: Blackwell Publishing	https://www.wiley.com/en-us/A+Companion+to+the+Regional+Literatures+of+America-p-9780470999080
Хмельницька обласна організація НСПУ	https://cutt.ly/t9RnTS7
Літературна карта Хмельниччини	http://odb.km.ua/?dep=1&dep_up=1526&dep_cur=1546#gsc.tab=0
Краєзнавчі видання. Письменники	http://odb.km.ua/index.php?dep=1&dep_up=1529&dep_cur=1537#gsc.tab=0
Духовно-культурне життя Хмельниччини	http://odb.km.ua/index.php?dep=1&dep_up=1526&dep_cur=335#gsc.tab=0
Хмельницька міська централізована бібліотечна система	https://cbs.km.ua/index.php?dep=1&dep_up=140&dep_cur=271
Хмельницька обласна універсальна і наукова бібліотека	http://www.ounb.km.ua/
Відділ краєзнавства Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки	http://www.ounb.km.ua/new_book_vkr/index.php?year=2022&month=12
Хмельницька обласна бібліотека для дітей імені Т.Г.Шевченка	http://odb.km.ua/index.php?dep=1&dep_up=1526&dep_cur=1531#gsc.tab=0
Кам'янець-Подільська центральна міська бібліотека імені Костя Солухи	http://kam-podcmb.zzz.com.ua/
Газета «Подільнин» / «Культура» (архів)	http://podolyanin.com.ua/category/culture/
Газета «Край Кам'янецький» / «Культура»	https://kraj-kp.org.ua/kultura
Літературна Хмельниччина	https://school8khm.wordpress.com/
Письменники Хмельниччини	https://pusmenukukhm.wordpress.com/
Поети Хмельниччини	http://khmelipoet.blogspot.com/
Письменники, що народилися в Кам'янці-Подільському	https://k-p.net.ua/istoriya_kamyantca/postati/5430-pismenniki-scho-narodilisja-v-kamjanc-podlskomu.html
Презентація на тему «Літературна Хмельниччина»	https://svitppt.com.ua/ukrainska-literatura/literaturna-hmelnichchina.html
Фольклор Поділля	https://proridne.org/Фольклор_Поділля/
Знамениті земляки	http://odb.km.ua/index.php?dep=1&dep_up=1526&dep_cur=412#gsc.tab=0

Путівник «Їх надихало Поділля»	http://odb.km.ua/index.php?dep=1&dep_up=1526&dep_cur=1687#gsc.tab=0
Буктрейлери	http://odb.km.ua/index.php?dep=1&dep_up=1526&dep_cur=1532#gsc.tab=0